

**VAPA2035-ohjelman
Q1 raportti tammikuu-maaliskuu 2025**

Sisällysluettelo

VAPA2035-ohjelman osatavoitteiden tilanne 1–3/2025.....	2
1 Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen.....	4
2 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen	6
3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen	8
4. Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen	10
5 VAPA2035 -ohjelman yleistilanne 1–3/2025	13

VAPA2035-ohjelman osatavoitteiden tilanne 1–3/2025

Ydintavoite:

Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne

Kehitysalue 1.

Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen vahvistaminen

Osatavoite	Eteneminen
1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen	Etenee suunnitellusti
1.2 Ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen	Etenee suunnitellusti
1.3 Palveluihin hakeutumisen prosessien kehittäminen	Etenee suunnitellusti
1.4 Vammaissosiaalityön uudelleen organisointi	Etenee suunnitellusti

Kehitysalue 2.

Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

Osatavoite	Eteneminen
2.1 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen monipuolistaminen	Etenee suunnitellusti
2.2 Etäratkaisujen ja liikkuvien asiantuntijapalvelujen lisääminen	Etenee suunnitellusti
2.3 Perheiden tuen kehittäminen	Etenee suunnitellusti
2.4 Päiväaikaisen toiminnan kehittäminen	Etenee suunnitellusti
2.5 Asiantuntijapalveluiden kehittäminen	Lieviä haasteita / riskejä

Kehitysalue 3.

Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

Osatavoite	Eteneminen
3.1 Tuetun ja yhteisöllisen asumisen lisääminen	Etenee suunnitellusti
3.2 Perhehoidon lisääminen	Etenee suunnitellusti
3.3 Ympäri vuorokautisten asumispalvelujen kehittäminen	Etenee suunnitellusti
3.4 Laitoshoidon vähentäminen ja asiantuntijapalvelujen kehittäminen	Etenee suunnitellusti
3.5 Asumispalvelujen palveluverkon kehittäminen	Etenee suunnitellusti

Kehitysalue 4.

Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen

Osatavoite	Eteneminen
4.1 Lakiuudistukseen varautuminen ja muutosten toimeenpano	Etenee suunnitellusti
4.2 Osaamisen vahvistaminen	Etenee suunnitellusti
4.3 Järjestämis- ja tuotantotapojen kehittäminen	Etenee suunnitellusti
4.4. Henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistaminen	Etenee suunnitellusti
4.5. Tiedolla johtamisen kehittäminen	Lieviä haasteita / riskejä
4.6. Sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen	Etenee suunnitellusti

1 Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen (Koljonen)	- Työryhmä järjestäytynyt - Uuteen lakiin liittyvät työntekijöiden osaamista vahvistavat koulutukset aloitettu - Sovittu, että nostetaan Lähitorit arjen tukena - teemaksi Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista sarjaan myös tänä vuonna	- Asiakkuuteen tulo prosessi –työskentely alkaa yhteistyössä lähitorit, vammaissosiaalityö ja palveluneuvonta/Luona - Lähitorit arjen tukena - tilaisuuden ja vammaisjärjestöjen jalkautuminen lähitoreille tilaisuuden jälkeen suunnittelu - Kohdennettu avustushakemus yli 65-vuotiaiden yksinäisyyden ehkäisemiseksi ja toimintakyvyn tukemiseksi - myös ikääntyneet vammaiset - järjestöjä tiedotetaan	-	Etenee suunnitellusti
1.2 Ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen (Parikka)	- Uuden lain perehdytystilaisuuksia markkinoitu ja perehdytystä järjestetty omana toimintana - Terveystenhuollon professiojohdon kanssa vammaispalvelulain ja terveydenhuoltolain rajapintatarkastelu jatkunut - Sosiaalihuollon professiojohdon kanssa ikäryhmäkohtaiset rajapintatarkastelut käynnistyneet - Palvelulinjan sisäisen tarkastelun työryhmän kokoonpano sovittu	- Terveystenhuollon palveluita työstävä työpaja - SHL rajapintatarkastelut jatkuvat eri kokoonpanoilla - Sivistystoimen tehtävien (aamupäivä/iltapäivähoidon) tarkastelu suhteessa uuteen lakiin	Hallituksen mahdolliset suunnitelmat vammais-palvelulain soveltamisalan avauksesta	Etenee suunnitellusti

Pirkanmaan hyvinvointialue

1.3 Palveluihin hakeutumisen prosessien kehittäminen (Vuorela)	• Yhdyspinta asiakasohjaustyöryhmien toiminta: lanupe+omh+vpl vakiintunutta, työikäiset+vpl toimintaa kehitetään • Vammaispalveluhakemusten vastaanotto keskitetty • OmaPirhan käyttöönottoa suunniteltu • Liikkumisen tuen päätöksenteon keskittämistä liikkumisen tuen tiimiin jatketaan • Apuvälinepäätökset keskitetty ja säännölliset tapaamiset apuvälineyksikön kanssa	• Oma Pirhan käyttöönoton valmistelua jatketaan • Liikkumisen tuen päätöksenteon keskittämistä liikkumisen tuen tiimiin jatketaan (valmis 1.9.2025 alkaen)	Sagan käyttöönoton viivästyminen	Etenee suunnitellusti
1.4 Vammaissosiaalityön uudelleenorganisointi (Vuorela)	• Vakiinnutettu 11/2024 toteutettua uudelleenorganisointumista • Henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelua aloitettu • Toimipisteverkosto pääosin kunnossa; sovittu Nokian vammaispalvelutoimiston siirto kaupungintalolta Pitkänimeen	• Hakemusten käsittelyaikojen/ työnjaon tarkastelua ja tarvittaessa resurssien uudelleen allokointia • Henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelu jatkuu • Nokian toimipisteen siirtyminen • Jatketaan yksittäisten muiden toimitilaratkaisujen hakemista	-	Etenee suunnitellusti

2 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
2.1 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen monipuolistaminen (Vuorela)	- TIE – Tukea itsenäiseen elämään (ESR+) hankkeen työntekijät aloittaneet, tarkennettu hankesuunnittelu käynnistynyt - Liikkumisen tuen saattajapalvelu ja harjoitusmatkat käynnistyneet	- Tie-projektiryhmän käynnistyminen, hankesuunnitelman tarkennus - Erityinen osallisuuden tuki / henkilökohtainen apu käynnistyy omatuotannossa	-	Etenee suunnitellusti ● ● ●
2.2 Etäratkaisujen ja liikkuvien palvelujen lisääminen (Räsänen)	- Etäpäivätoiminnan ohjaajat aloittaneet työnsä ja samalla etäpäivätoiminnan - Liikkuva työtoiminta laajentunut Akaaseen Lempäälästä	- Etätyöhönvalmennuksen pilotointi ja sen kokemukset - Liikkuvan työtoiminnan kokemusten kerääminen	-	Etenee suunnitellusti ● ● ●
2.3 Perheiden tuen kehittäminen (Vuorela)	- Lasten lyhytaikaishoidon kapasiteetin lisäys omatuotannossa (Kurjenraitti ja Lasten lyhytaikaishoidon yksikkö Pitkänieniemi) - Lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutuksen valmistelu	PIRKKO-hankkeessa huomioidaan vammaisia hoitavien omaisten tarpeita	-	Etenee suunnitellusti ● ● ●

2.4 Päiväaikaisen toiminnan kehittäminen (Räsänen)	• Asiakkaiden palveluluokkiin asettaminen aloitettu • Uusien tilojen etsiminen jatkuu	• Päiväaikaisen toiminnan verkostolta kerätään kehittämistoiveita • Uusien tilojen suunnittelu jatkuu (korvaavat ja täysin uudet tilat) • Käynnistetään säännölliset palaverit tilahallinnan kanssa kolmen viikon välein • Vuokrasopimusten tilanteen tarkastelu	-	Etenee suunnitellusti
2.5. Asiantuntijapalvelujen kehittäminen (Niinivirta)	• Asiantuntijapalveluiden palvelumuotoilu käynnistetty, kysely vammaissosiaalityö, asuminen & pv-toiminta • Terveystieteiden kanssa työskentely ja kysely lääkäreille • Uuden vammaispalvelulain mukaisten palveluiden koordinoimallisuus ja ohjeet • Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu	• Asiantuntijapalveluiden palvelumuotoilu, työpaja 2.4. • Terveystieteiden kanssa työskentely jatkuu • Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu, Oma Häme yhteistyö	Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu	Lieviä haasteita / riskejä

3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
3.1 Tuetun ja yhteisöllisen asumisen lisääminen (Räsänen)	Yhteiset palaverit tuetun asumisen asiakkaiden kartoituksesta	- Uusien tuetun asumisen ohjaajien rekrytointi - Uusien ja siirtyvien asiakkaiden palveluihin sijoittuminen	-	Etenee suunnitellusti
3.2 Perhehoidon lisääminen (Taimi)	- Työryhmän koonti ja toimenpiteiden suunnittelu - Vammaisten perhehoidon nykytilan kuvaus tehty (Vuoden 2024 hoitopäivämäärä, asiakasmäärä, perhehoitajien alueellinen jakautuminen palveluittain) - Perhehoitajia tavattu ja keskusteltu Pirhan tavoitteista huomioiden esim. Vapa2035	- Yhteisten työryhmätapaamisten aikataulutus ja kokoontumiset - Palveluvalikoiman, järjestämistavan ja palvelukuvauksen kokoaminen - Toimintaohjeen päivittämisen aloittaminen - PIRKKO- hankkeen aloittaminen	-	Etenee suunnitellusti
3.3 Ympärivuorokautisten asumispalvelujen kehittäminen (Räsänen)	- Asiakkaiden palveluluokkien tarkistukset - Asiakkaiden osallistaminen uuden rakennushankkeen pohjakuvien arviointiin - Henkilöstöressurssin laskentamalli otettu käyttöön - Lasten yksiköiden esihenkilöiden yhteistyöpalaverit	Palveluluokkiin asettaminen jatkuu	-	Etenee suunnitellusti

3.4. Pitkäaikaisen laitoshoidon vähentäminen (Niinivirta)	• Vaativien erityispalveluiden yksikkökohtaisten alatyöryhmien perustaminen ja työskentelyn käynnistyminen • Lasten asumispalveluiden benchmark • Lasten laitoshoidon muuttaminen 1.1.2026 asumispalveluksi aloitettu • YTA yhteistyökeskustelu Kanta Hämeen kanssa vaativaan laitostuntoutukseen lähettämisestä	• Yksikkökohtaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kirkastaminen • Aikuisten palvelut benchmark • Lasten laitoshoidon muutos asumispalveluksi etenee • Säännölliset YTA yhteistyökeskustelut jatkuu, tapaaminen 6.5.	Uuden vammaispalvelula in ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu	Etenee suunnitellusti
3.5 Asumispalvelujen palveluverkon kehittäminen (Räsänen)	• Palveluverkkosuunnitelmaa tarkennettu ja priorisoitu kunnittain tarvetta • Pohjois-Pirkanmaan palveluiden selvitys	• Sovitaan säännölliset palaverit tilahallinnan kanssa kolmen viikon välein • Jatketaan Pohjois-Pirkanmaan palveluiden selvitystä • Vuokrasopimusten tilanteen tarkastelu	-	Etenee suunnitellusti

4. Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
4.1 Lakiuudistukseen varautuminen ja muutosten toimeenpano (Vuorela)	- Uusien palvelujen myöntämiskriteerit valmiit (erityinen osallisuuden tuki, tuettu päätöksenteko ja valmennus) - Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan esihenkilöille järjestetty itse lakikoulutus - Aloitettu lyhytaikaisen huolenpidon ja erityisen osallisuuden tuen palvelukuvausten työstäminen	- Uuden lain ja myöntämisperusteiden linjaamista/ myöntämiskäytäntöjen yhdenmukaistamista jatketaan - Uusien palvelujen järjestämistapojen käytänteiden kehittäminen; erityinen osallisuuden tuki, vaativa moniammatillinen tuki - Palvelukuvausten työstö jatkuu	-	Etenee suunnitellusti
4.2 Järjestämis- ja tuotantotapojen kehittäminen (Parikka)	- Henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin työstäminen - Hyvinvointialueitten yhteiskilpailutus vaativissa asumispalveluissa - Lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutuksen valmistelu - Lasten asumispalveluyksikkö omatuotannossa käynnistynyt	- Omatuotannon vahvistus; Pohjois-Pirkanmaan liikkeenluovutuksen selvityksen aloitus - Oma osto vertailtavuuden edistäminen; palveluluokkiin asettaminen jatkuu asumisen ja päiväaikaisen toiminnan asiakkaille - E erityisen osallisuuden tuen ohjaajien (6 hlöä) työt alkavat omatuotannossa	-	Etenee suunnitellusti
4.3 Osaamisen vahvistaminen (Lindberg)	- VAPA täydennyskoulutussuunnitelmaa päivitetty yhteistyössä IKI ja TKIO - VAPA koulutukset julkaistu intrassa	- Täydennyskoulutustoiveiden päivitys 2026 vuodelle - Täydennyskoulutussuunnittelun vuosikellon laatiminen	-	Etenee suunnitellusti

	VAPA Moodle-koulutusten päivitystyö laitettu alulle	- Kokemustoimijoiden hyödyntäminen osana tiettyjä koulutuksia. - Esteettömyys/saavutettavuus auditointien suunnittelun edistäminen vammaispalveluissa		
4.4 Henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistaminen (Räsänen)	- Asumisen ja päiväaikaisen toiminnan arvot valmistuneet yhdessä henkilöstön ja asiakkaiden kanssa - Some-markkinointia tehty - Osallistuttu erilaisiin rekry- ja muihin tapahtumiin - Intro perehdytysohjelman käyttöönotto/hyödyntäminen	- Jatketaan osallistumista erilaisiin tapahtumiin - VAPA as ja pt arvotyön jatkaminen osallistaen asiakkaat ja henkilökunta - Kesätyöntekijöiden ja kesäharjoittelijoiden hyvä perehdytys		Etenee suunnitellusti
4.5 Tiedolla johtamisen kehittäminen (Parikka)	- Lähijohdon tieto ja mittarit tarpeet kartoitettu - InterRAI-id toimintakykymittarin käyttöönottoa jatkettu asumispalveluissa - Valmisteltu Asiakas NPS:n käyttöönottoa asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palveluissa	- Lähijohdon tietotarpeiden ja mittareiden jatkotyöstäminen - Valmistellaan palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) tietojen johtamista yhtenäiselle raportille - InterRAI-id käyttöönoton laajentamissuunnitelman laatiminen kaikilla vapa vastuualueilla - Valmistellaan asiakas NPS käyttöönottoa asumisessa, päiväaikaisessa toiminnassa ja vaativissa erityispalveluissa	- Inter RAI id kilpailutus viivästynyt - SAGA käyttöönotto viivästynyt ja tietolähteet hajanaiset	Lieviä haasteita / riskejä

4.6 Kumppanuuk- sie n vahvistaminen (Parikka)	• Suunnitelma vuoden Puhutaan Pirkanmaan Vammaispalveluista 2025 tilaisuuksista valmis • Osallisuusseminaarin toteutus 5.2. • Järjestettiin hyvinvointialueen tilaisuus iltapäivä/aamupäivähoidon tilanteesta • Mukana VAMPO –ohjelman valmistelussa	• Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista tilaisuuksien toteutus toukokuussa ja kesäkuussa • Osallisuustyöryhmän jäsenet mukaan Pirhan asiakasosallisuusverkostoon • Vammaispalvelujen YTA-alue tapaaminen Pirkanmaalla toukokuussa • Palveluntuottajatapaamisten organisointi	-	Etenee suunnitellusti
--	---	--	---	--

5 VAPA2035 -ohjelman yleistilanne 1–3/2025

Pääviesti ohjelman tilanteesta

- Kehittämishojelman toimeenpanosuunnitelma laadittu ja osatavoitteiden vastuuhenkilöt ja keskeiset sidosryhmät tunnistettu.
- Kehittämistyön raportointi ja seuranta projektimaisesti toteutettuna kolmen kuukauden välein vastuuhenkilöiden toimesta. Raportoinnin vuosikello laadittu.
- Osaa tavoitteista edistetty jo viime vuonna ennen VAPA2035 ohjelman hyväksymistä. Muiden tavoitteiden mukainen toimeenpano aloitetaan tänä vuonna.
- Ohjelma etenee pääosin suunnitelmien mukaisesti.

Eteneminen / saavutukset (edellinen 3kk)

Ammatillinen neuvonta, ohjaus ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen

- Vahvistettu ensisijaisten palvelujen käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollon professiojohdon kanssa yhdessä neuvotellen.
- Vammaissosiaalityön uudelleen organisointi valmis.
- Kehitetty palveluihin hakeutumisen prosesseja keskittämällä vpl hakemusten vastaanotto ja liikkumisen tuen sekä apuvälineiden päätöksenteko sekä jatkettu palveluihin hakeutumisen prosessien kehittämistä yhdyspinta-asiakasohjaustyöryhmien kautta. Lisäksi aloitettu henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelu vammaispalveluihin.

Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

- Aloitettu liikkumisen tuen saattajapalvelu ja harjoitusmatkat.
- TIE – Tukea itsenäiseen elämään hanke (ESR+) hanketyön käynnistyminen maaliskuussa 2025.
- Etäpäivätoiminnan ohjaajat aloittaneet vakiintuneen etäpäivätoiminnan.
- Lisätty lasten lyhytaikaishoidon kapasiteettia omatuotannossa.

Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

- Tarkennettu palveluverkkosuunnitelmaa ja priorisoitu tarpeita kunnittain.
- Kartoitetaan tuetun asumisen asiakkaita ja koottu työryhmät laitoshoidon vähentämiseksi ja perhehoidon lisäämiseksi.
- Käynnistetty lasten asumispalveluyksikkö omatuotannossa.

Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen

- Uusien palvelujen myöntämiskriteerit saatettu valmiiksi.
- Henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin työstäminen.
- Osaamisen vahvistamiseksi täydennyskoulutussuunnitelmat päivitetty yhteistyössä IKI ja TKIO:n kanssa.
- Henkilöstön veto- ja pitovoiman edistämiseksi valmistuneet yhteiset asumisen ja päiväaikaisen toiminnan arvot. Lisätty some näkyvyyttä ja osallistuttu rekrytointitapahtumiin.
- Kartoitettu lähijohdon tietojohtamisen tarpeet ja vaikuttavuusmittarit.
- Vahvistettu kumppanuuksia Pirkanmaan vammaisjärjestökentän kanssa Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista tilaisuuksien suunnitelmalla vuodelle 2025.

Toiminnan painopisteet (seuraava 3kk)

- Jatketaan aloitettua kehittämistyötä huomioiden vammaispalvelulain soveltamisalan uudet ohjeistukset sekä rajapintatarkastelua suhteessa ensisijaisen shl, thl ja sivistystoimen lainsäädäntöön.
- Uuden lain ja myöntämisperusteiden tulkinnan yhdenmukaistamista jatketaan.
- Kerätään kokemuksia keskitettyjen vammaispalvelujen toimivuudesta sekä uuden lain mukaisista palveluista ja tehdään tarvittavia muutoksia/ täydennyksiä.
- Edistetään omatuotannon ja ostopalveluiden vertailtavuutta; henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin valmistelu sekä omatuotannon asiakkaiden palveluluokkiin sijoittelu.
- Kehitetään asiakasosallisuuden eri menetelmiä edelleen.
- Jatketaan palveluverkko-ohjelman työstämistä yhdessä tilakeskuksen kanssa perustetussa työryhmässä.
- Tiedolla johtamisen kehittämisessä edistetään Rain:n käyttöönottoa, valmistellaan johdon tietotarpeet ja edistetään asiakkaan NPS-palautejärjestelmän laajentamista.
- Jatketaan yhteistyötä yhdyspinnoilla ja YTA-alueen kanssa mm. toukokuun yta- aluetapaamisessa.

Viivästyksset / Haasteet / Riskit

- Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu.
- Hallituksen säästösuunnitelmat liittyen vammaispalveluihin/ mahdollinen soveltamisalan avaus.
- InterRAI-id ohjelman kilpailutus viivästynyt.
- SAGA asiakastietojärjestelmän käyttöön otto viivästynyt ja tietolähteet hajanaiset/puutteelliset.

Seuraa meitä somessa.